

smkeligt at det skete, man fandt det kun ubilligt, at de ikke fik samme Løn som Mændene. Nu er det dog vist, at Kvindens hele Stilling er forskjellig fra Mændens, og at man ikke kan tænke paa at gjøre Kvinder til Familieforsørgere gennem deres Embedsstilling, det er idetmindste en Grundsetning, som man saavel i andre Lande som hos os hidtil er gaaet ud fra. Hvorvidt det er med Retie eller ikke, skal jeg ikke indlade mig paa, men en Kendsgjerning er det, at Kvindens Løn er ringere end Mændens, selv om de udføre omtrent samme Gjering. Vi have her foreslaaet at sætte Kvindens Løn ens med Mændens fra Begyndelsen af, men da det ikke har været vor Tanke, at Kvinden skal være Familieforsørger og ved sin Fortjeneste ernære en større Familie, have vi kun foreslaaet at lade Kvinderne stige til en Løn af 1,200 Kr., medens Mændene i samme Stilling kunne stige til en Løn af 2,100 Kr. — Saaledes er det, som det alt er omtalt, Tilfældet i Sværrig, at Kvinderne kun kunne stige til 1,200 Kr., medens Mændene i samme Stilling kunne stige til 2,400 Kr. Forskjellen er altsaa der større end i vort Forslag. I Norge er den højeste Løn, jeg har fundet opgivet for Kvinder, der have selvstændige Statoner at bestyre, 1,280 Kr., medens den ogsaa der for Mænd er henimod det Dobbelte. — Det er forøvrigt Noget, man ikke behøver at gaa til fremmede Lande for at finde Exempler paa, thi vi have selv gjort Forskel paa Kvindens og Mændens Løn i en Lov, der er vedtagen af Rigsdagen for godt en halv Eens Aar siden angaaende Ansættelse af Lærereinder ved offentlige Stoler. Der var ogsaa dengang stor Strid om, hvorvidt Kvinder skulde ansættes med samme Løn som Mænd; Mange mente, at naar de kunde udføre Læregjeringen ligesaa vel som Mændene, skulde de ogsaa have samme Løn, men ikke desto mindre blev det her vedtaget, at Lønnen skulde kunne nedsættes af Kommunalbestyrelserne med en Trediedel, og der var endog det Mærkelige, at Regjeringen eller Udvalget, jeg husker ikke hvilken, havde foreslaaet en Fjerdedel, men at man i denne Sal vedtog at nedsatte det med en Trediedel, saaledes, at Forskjellen blev endnu større. Jeg kan henvise til Folkethingsindenden for 1866—67, Sp. 2,505. Det gjorde man i Kvindens Interesse, fordi man mente, at man derved lettere fik dem ansatte, og at Kvinderne endda ville være meget glade ved at have en saadan Løn, som de derefter vilde faae. Vi vide ogsaa, at det senere er gennemført i meget stort Omfang til almindelig Tilfredshed, og jeg tror, at de, der ville træde op som Benner af Kvinden og hendes Anbringelse i saadanne Stillinger, gjøre hende en meget daarlig Tjeneste ved at sige og foreslaa, at hun skal lønnes ganske paa samme Maade som Mændene. Følgen deraf bliver, at der da saa godt som ingen ansættes. Hvis De altsaa fastholde, at den nu-

værende Tilstand med de samme Lønninger skal fortsættes, saa maa De ogsaa finde Dem i, at der neppe bliver ansat Kvinder i noget synderligt Omfang, og vi have jo endog Ministerens Udtalelse for, at det efter hans Mening vil gaa saaledes. Ønsker man derimod, at Kvinder skulle ansættes i større Omfang end hidtil og paa lignende Maade som i Nabolandene, hvor Kvinderne dog omtrent maa være uduillede som hos os, vil jeg meget opfordre til at stemme for vort Forslag. Det er sørgeligt, at der ikke er nogen Udset til en Overenskomst med Ministeriet om dette Lovforslag, saaledes at en Tilslutning til Forslaget forsaavidt ikke vil faae praktisk Betydning i Dieblisset, men det, at Folkethinget har stemt for dette Forslag, vil dog have sin store Betydning. Der vil deri ligge en Tilkendegivelse af, hvorledes Thinget opfatter denne Sag, og en Opfordring til Regjeringen om at komme denne Tanke imøde paa den ene eller anden Maade, enten det saa sker iaar eller i et følgende Aar, naar det engang lykkes at komme overens med Regjeringen om dette Lovforslag. Jeg vil altsaa ogsaa ønske, at det ærede Medlem for Horsens (Bajer) vilde tage sit Forslag tilbage. Han vilde jo kun have det afstemt, for at bringe vort Forslag hen til de nuværende Forhold, men vi have kun en altsor lang Erfaring for, at de nuværende Forhold aldeles ikke ere gunstige for Kvinders Ansættelse, og ønsker han virkelig den, kan han ikke gjøre Bedre end stemme for vort Forslag.

Bajer: Det vil ganske vist ikke koste mig stor Overvindelse at tage mit Forslag tilbage, da jeg jo strax bemærkede, at jeg helst saae, at der slet ikke blev nævnt Noget om Kvinder i Loven, og gjorde opmærksom paa, at jeg kun havde stillet det, fordi der allerede var stillet et Forslag, hvor Kvinden var nævnt. Saa stillede jeg dette Forslag, fordi man i Almindelighed foretrækker det mindste Onde; men jeg ønsker helst, at begge Forslagene blive forfaste. Mit Forslag mødte ikke nogen velvillig Modtagelse, heller ikke fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Zvermoes), som er Udsvøer for Udvalgets Mindretal, idet han gjorde opmærksom paa, hvad jeg ganske vist tilbøls skal indrømme, at den 5 Aars Prøvetid, som er sat, ikke er nødvendig; men uagtet Forslaget lider af Mangler, anser jeg det dog for i Hovedsagen at staa langt over det, der er stillet under Nr. 23. Det er nemlig i Virkeligheden en meget farlig Vej at staa ind paa; det er i Grunden at ville staa fast, at Kvinderne ere at betragte som lavere Væsener, at, naar det gjælder om Udførelsen af Statens Arbejde, skal Kvinden stilles lavere. De 800 Kr., der ere stillede op som Begyndelseslønning, ere en Løkkemad, hvormed man leder dem ind paa en Vej, som de senere vanskelig kunne vende om paa, naar de først have opdaget, at den ikke fører til